

Learning Leadership of School Administrators Affecting Quality Culture of Schools under The Secondary Educational Service Area Office Sakon Nakhon

Jiraporn Jumrurndee^{1*}, Apisit Somsrisuk², & Nawaphorn Wannathong³

¹ Faculty of Education, Sakon Nakhon Rajabhat University

² Faculty of Education, Sakon Nakhon Rajabhat University

³ Faculty of Education, Sakon Nakhon Rajabhat University

* Corresponding author. E-mail: jiraporn.ju66@snru.ac.th

Abstract

The objective of this research was to examine the Learning Leadership of school administrators affecting the quality culture of schools under the Secondary Educational Service Area Office Sakon Nakhon. The sample group consisted of 333 participants of school administrators and teachers, who were selected using stratified random sampling. The instrument used in data collection was a set of 5 rating scale questionnaires, which contained a part that contained questions about the learning leadership of school administrators, indicated validity index ranged between 0.80 - 1.00, discrimination power index ranged between 0.61 - 0.89, and the reliability index was at 0.98. and another part comprised questions about the quality culture of schools indicated validity index ranged between 0.80 - 1.00, discrimination power index ranged between 0.70 - 0.86, and reliability index was at 0.97. Statistics used in data analysis were frequency, percentage, mean, standard deviation, Pearson's correlation coefficient, and stepwise multivariate regression analysis. The findings were as follows: 1. The learning leadership of school administrators, overall, was at the highest level. 2. The quality culture of schools, overall, was at the highest level. 3. The learning leadership of school administrators and the quality culture of schools showed positive correlation with statistical significance at .01. There was a high positive correlation between the learning leadership of school administrators and the quality culture of schools at high level with statistical significance at .01. 4. The learning leadership of school administrators showed 3 variables that could predict The quality culture of schools, namely 1) self-directed learning (X_6) 2) information technology implementation (X_4) 3) creativity (X_2) with statistical significance at .01, which predicted at 71.70 percent, and could be written in the form of the equation as follows: predicting equation in raw scores $\hat{Y} = .591 + .435(X_6) + .289(X_4) + .149(X_2)$, predicting equation in standardized scores, $\hat{Z}_y = .483(Z_6) + .301(Z_4) + .156(Z_2)$, and 5. The guidelines of the learning leadership of school administrators that affected to the quality culture of schools comprised 3 components, namely self-directed learning, information technology implementation and creativity, which consists of 8 objectives and 24 development guidelines. The evaluation results show that the development guidelines were appropriate, in overall, was at the highest level. And the possibility, overall, was at the highest level.

Keywords: Learning Leadership, Quality Culture, Creativity, Information Technology Implementation, Self-Directed Learning

ภาวะผู้นำการเรียนรู้ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อวัฒนธรรมคุณภาพของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร

จิราภรณ์ จำเริญดี^{1*} อภิสิทธิ์ สมศรีสุข² และนภาพร วรรณทอง³

1 คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

2 คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

3 คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

* Corresponding author. E-mail: jiraporn.ju66@snru.ac.th

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาภาวะผู้นำการเรียนรู้ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อวัฒนธรรมคุณภาพของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและครู จำนวน 333 คน ได้มาใช่วิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้น เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ โดยด้านภาวะผู้นำการเรียนรู้ของผู้บริหารสถานศึกษา มีค่าความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาระหว่าง 0.80–1.00 ค่าอำนาจจำแนกระหว่าง 0.61–0.89 และค่าความเชื่อมั่น 0.98 ส่วนด้านวัฒนธรรมคุณภาพของโรงเรียน ค่าความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาระหว่าง 0.80–1.00 ค่าอำนาจจำแนกระหว่าง 0.70–0.86 และค่าความเชื่อมั่น 0.97 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน และการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน ผลการวิจัยพบว่า 1. ภาวะผู้นำการเรียนรู้ของผู้บริหารสถานศึกษา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด 2. วัฒนธรรมคุณภาพของโรงเรียน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด 3. ภาวะผู้นำการเรียนรู้ของผู้บริหารสถานศึกษากับวัฒนธรรมคุณภาพของโรงเรียน มีความสัมพันธ์กันทางบวกในระดับสูง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และ 4. ภาวะผู้นำการเรียนรู้ของผู้บริหารสถานศึกษามีอำนาจพยากรณ์วัฒนธรรมคุณภาพของโรงเรียน มี 3 ตัวแปร ได้แก่ 1) การเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง(X_6) 2) การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ (X_4) และ 3) ความคิดสร้างสรรค์(X_2) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยร่วมกันพยากรณ์ได้ร้อยละ 71.70 สามารถเขียนสมการพยากรณ์ ดังนี้ สมการพยากรณ์ในรูปคะแนนดิบ $\hat{Y} = .591 + .435(X_6) + .289(X_4) + .149(X_2)$ สามารถเขียนสมการพยากรณ์ในรูปคะแนนมาตรฐาน $\hat{Z}_y = .483(Z_6) + .301(Z_4) + .156(Z_2)$ 5. แนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำการเรียนรู้ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อวัฒนธรรมคุณภาพของโรงเรียน มี 3 ด้าน ได้แก่ การเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ และความคิดสร้างสรรค์ โดยแนวทางการพัฒนาประกอบด้วย 8 วัตถุประสงค์ และ 24 แนวทางการพัฒนา ผลการประเมิน พบว่าแนวทางการพัฒนาที่มีความเหมาะสมโดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด และความเป็นไปได้โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด

คำสำคัญ: ภาวะผู้นำการเรียนรู้, วัฒนธรรมคุณภาพ, ความคิดสร้างสรรค์, การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ, การเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง

บทนำ

ระบบการศึกษาที่ดีที่สุดในโลกอย่างประเทศฟินแลนด์ เป็นที่ยอมรับและมีอิทธิพลอย่างมากต่อการตัดสินใจเชิงนโยบายของรัฐบาลในด้านการศึกษาทั่วโลก มีกรอบและทิศทางการพัฒนาการศึกษาควบคู่กับวัฒนธรรมที่มุ่งเน้นการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์เป็นอันดับแรก มีระบบการพัฒนาคุณภาพของครูที่มีประสิทธิภาพ ซึ่งกระทรวงศึกษาธิการของฟินแลนด์ คือ Ministry of Education and Culture จะเห็นว่าการศึกษาและวัฒนธรรมนั้นเป็นประเด็นที่แยกออกจากกันไม่ได้ (Ministry of Education and Culture, Finland, 2017) การพัฒนาการศึกษาของประเทศไทยจึงเน้นให้ระบบการศึกษามีคุณภาพสามารถพัฒนาผู้เรียนให้บรรลุขีดความสามารถและเต็มตามศักยภาพ (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2560) โดยกำหนดยุทธศาสตร์ชาติ ด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ที่เน้นการเสริมสร้างและยกระดับการพัฒนาที่ให้ความสำคัญกับการพัฒนาศักยภาพคนตลอดช่วงชีวิต ควบคู่กับการปฏิรูปทั้งในส่วนของการปรับเปลี่ยนค่านิยมและวัฒนธรรม เพื่อให้คนมีความอยู่ในวิถีการดำเนินชีวิต มีจิตสำนึกร่วมในการสร้างสังคมที่น่าอยู่ (สำนักงานเลขาธิการของคณะกรรมการยุทธศาสตร์ชาติ, 2561) ซึ่งโรงเรียนจะต้องมีการกำหนดทิศทางการพัฒนาโดยให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกฝ่ายเข้ามามีส่วนร่วมในกระบวนการและปรับปรุงพัฒนาประสิทธิภาพการทำงานอยู่เสมอ เพื่อสร้างวัฒนธรรมการทำงานที่มีคุณภาพในโรงเรียน (ชมพูนุช บุญมาวงษา, 2565) โรงเรียนที่มีวัฒนธรรมองค์กรด้านคุณภาพ หรือ วัฒนธรรมคุณภาพ เป็นวิธีการปฏิบัติงานของบุคลากรทุก ๆ คน ในโรงเรียน ที่มุ่งบรรลุเป้าหมาย พันธกิจของโรงเรียนโดยเน้นคุณภาพเป็นหลัก (ชิตณรงค์ โรจนทวีทองดี, 2564) ทั้งนโยบาย การปฏิบัติ กระบวนการและทรัพยากรบุคคล (Batten, 2014) โดยการร่วมกันวางแผนงานอย่างเป็นระบบ กระตุ้นการทำงานของครูให้มีประสิทธิภาพ ให้อำนาจผู้รับผิดชอบงานได้ปฏิบัติงานอย่างคล่องตัว และให้การไว้วางใจกันเพื่อให้ผู้ปฏิบัติงานได้แสดงศักยภาพการทำงานอย่างเต็มความสามารถ สร้างแรงจูงใจให้ครูทำงานและพัฒนาตนเอง ส่งผลให้ครูและบุคลากรมีการพัฒนาการทำงานอย่างมีประสิทธิภาพ มีการนิเทศ ติดตามและให้คำปรึกษาในการทำงาน ร่วมกันประเมินผลการปฏิบัติงานและนำผลมาปรับปรุงการบริหารงาน เพื่อให้เกิดประโยชน์และประสิทธิผลสูงสุดต่อโรงเรียน (วรรณิษา กสิผล, 2560) ซึ่งถือเป็นหัวใจสำคัญของการพัฒนา หากองค์กรขาดวัฒนธรรมการทำงานที่มีประสิทธิภาพ ก็ส่งผลให้การพัฒนาขับเคลื่อนเป็นไปได้ยาก ในทางกลับกันหากองค์กรใดมีวัฒนธรรมคุณภาพที่เข้มแข็ง การพัฒนางานในด้านใด ๆ ก็ย่อมประสบความสำเร็จได้ง่าย สำหรับวัฒนธรรมคุณภาพของโรงเรียนนั้น จะเกิดขึ้นได้ก็ต่อเมื่อผู้บริหารสถานศึกษา ครู และบุคลากรทางการศึกษานั้นมีคุณภาพ เกิดการสร้างบรรยากาศการดำเนินงานของโรงเรียนให้สามารถพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพได้ในอนาคต (กรรณภรณ์ สีนประสงค์, 2564)

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนครให้ความสำคัญกับวัฒนธรรมคุณภาพอย่างมาก โดยมีการกำหนดนโยบายการปฏิบัติงาน 4Qs คือ สำนักงานคุณภาพ (Quality Office) โรงเรียนคุณภาพ (Quality School) ห้องเรียนคุณภาพ (Quality Classroom) และนักเรียนคุณภาพ (Quality Student) เป็นวัฒนธรรมคุณภาพภายใต้แนวคิด องค์กรแห่งความสุข ขับเคลื่อนสู่คุณภาพอย่างยั่งยืนตอบสนองนโยบายและจุดเน้น ฯ และนโยบายระยะเร่งด่วน (QUICK WIN) สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน และนโยบายกระทรวงศึกษาธิการ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2567 – 2568 ได้แก่ 1 อำเภอ 1 โรงเรียนคุณภาพ เพื่อสร้างวัฒนธรรมการจัดการศึกษาที่มีคุณภาพ และจัดทำแผนปฏิบัติการในการขับเคลื่อน โดยกำหนดกิจกรรมการพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาด้วยพหุปัญญาเป็นฐาน (MI) ซึ่งคาดหวังว่าจะเกิดห้องเรียนต้นแบบในการพัฒนาสู่ความยั่งยืน เป็นการส่งเสริมและสนับสนุนให้โรงเรียนมีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้เป็นโรงเรียนที่มีแนวปฏิบัติที่ดีอย่างมีคุณภาพและขยายผลไปยังเครือข่าย (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร, 2566)

อย่างไรก็ตามดัชนีคุณภาพทางการศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดสกลนคร พบว่านักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ปีการศึกษา 2566 ไม่มีกลุ่มสาระใดที่มีคะแนนผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านพื้นฐาน (O-NET) ผ่านเกณฑ์คะแนนร้อยละ 50 ขึ้นไป และค่าคะแนนเฉลี่ยรวมต่ำกว่าระดับประเทศทุกวิชา เมื่อมาวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายในและภายนอกหน่วยงานทางการศึกษาในจังหวัดสกลนคร พบว่า จุดด้อยในส่วนของผลการทดสอบ O-NET กลุ่มสาระหลักของนักเรียนอยู่ในระดับต่ำนั้นเนื่องจากจัดการเรียนการสอนตามหนังสือเรียนมากกว่าสอนตามตัวชี้วัดของหลักสูตร ระบบกำกับ ติดตามและประเมินผลยังขาดประสิทธิภาพ การพัฒนาครูโดยต้นสังกัดไม่ตรงกับความต้องการของโรงเรียน ครูสอนไม่ตรงวิชาเอก ครูมีภาระงานนอกการสอนมากเกินไป นอกจากนี้ยังมีอุปสรรค คือ ระบบการเมืองและประชาธิปไตยขาดเสรีภาพทำให้นโยบายการศึกษาขาดความคล่องตัว (สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดสกลนคร, 2567) ทั้งนี้คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาที่ดีมีภาวะผู้นำ มีวิสัยทัศน์ มีความคิดริเริ่ม บริหารงานโดยสร้างการมีส่วนร่วมเป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อการเปลี่ยนแปลงคุณภาพของโรงเรียน วัฒนธรรมการทำงานที่มุ่งเน้นคุณภาพ และการนิเทศงานโรงเรียนที่เป็นระบบ (วารุณี ลัภนโชคดี, 2560)

ภาวะผู้นำการเรียนรู้ของผู้บริหารสถานศึกษาจึงเป็นปัจจัยหนึ่งที่มีความสำคัญอย่างยิ่งต่อวัฒนธรรมคุณภาพของโรงเรียน เนื่องจากการสร้างวัฒนธรรมขององค์กร ให้เป็นวัฒนธรรมที่มีคุณภาพ สามารถปฏิบัติงานให้บรรลุเป้าหมายได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลนั้น จำเป็นที่จะต้องอาศัยภาวะผู้นำของผู้บริหาร โดยเฉพาะภาวะผู้นำการเรียนรู้ที่ช่วยอำนวยความสะดวกให้เกิดการเรียนรู้ซึ่งกันและกันภายในโรงเรียน มีการสร้างทีมการเรียนรู้ การจัดบรรยากาศและสิ่งแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ มีความคิดสร้างสรรค์ บูรณาการความรู้ ความคิดและสหวิทยาการต่าง ๆ มาใช้ในการบริหารโรงเรียน (อภิสิทธิ์ โคสาคี, 2565)

ผู้บริหารที่มีภาวะผู้นำการเรียนรู้เป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ที่มุ่งเน้นการเรียนรู้เป็นสำคัญ เป็นแบบอย่างที่ดีในการเรียนรู้ แสวงหาความรู้อยู่ตลอดเวลา มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ มุ่งมั่นพัฒนาผลงานอย่างต่อเนื่อง มีความรู้ทักษะด้านการบริหารจัดการเทคโนโลยี มีความสามารถในการสอนงาน เสริมสร้าง ช่วยเหลือ สนับสนุน และขยายขีดสมรรถนะของครูในการจัดการเรียนการสอน สร้างสิ่งแวดล้อมที่มีพลังต่อการเรียนรู้หรือต่อการพัฒนาศักยภาพการเรียนรู้ สร้างวัฒนธรรมการเรียนรู้แลกเปลี่ยนความคิด ความเชื่อ ค่านิยม ความเข้าใจ และการปฏิบัติงานต่าง ๆ จนเกิดการรวมพลังและร่วมคิดร่วมทำ มีความสามารถในการสร้างทีมที่ดีได้ (ด่วนฮัสนะห์ ลาตอ, 2567)

จากที่กล่าวมาข้างต้นผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาภาวะผู้นำการเรียนรู้ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อวัฒนธรรมคุณภาพของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร เพื่อนำผลการวิจัยนี้ไปหาแนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำการเรียนรู้ของผู้บริหารสถานศึกษาที่มีบทบาทสำคัญในกระตุ้นให้เกิดชุมชนแห่งเรียนรู้ไปสู่การสร้างวัฒนธรรมคุณภาพของการปฏิบัติงานและการพัฒนาศักยภาพของครูให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น ซึ่งเป็นส่วนสำคัญที่สุดในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้และส่งเสริมการเรียนรู้ของนักเรียนเพื่อยกระดับคุณภาพการจัดการศึกษาของโรงเรียนให้บรรลุผลสำเร็จตามหรือสูงกว่ามาตรฐานต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับภาวะผู้นำการเรียนรู้ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร
2. เพื่อศึกษาระดับวัฒนธรรมคุณภาพของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร

3. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำการเรียนรู้ของผู้บริหารสถานศึกษากับวัฒนธรรมคุณภาพของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร

4. เพื่อศึกษาอำนาจพยากรณ์ภาวะผู้นำการเรียนรู้ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อวัฒนธรรมคุณภาพของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร

5. เพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำการเรียนรู้ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อวัฒนธรรมคุณภาพของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร

หลักการ แนวคิด ทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง

แนวคิดและความสำคัญของภาวะผู้นำการเรียนรู้ของผู้บริหารสถานศึกษา

ภาวะผู้นำการเรียนรู้ของผู้บริหารสถานศึกษาเป็นองค์ความรู้ใหม่ที่แสดงถึงศาสตร์และศิลป์ของการบริหารจัดการเพื่อให้ประสบผลสำเร็จ เป็นส่วนหนึ่งของการสร้างนวัตกรรมทางการเรียนรู้ของบุคคล ซึ่งผู้บริหารสถานศึกษาต้องเป็นแบบอย่างที่ดี มีความเชื่อว่าตนเองสามารถทำได้ สร้างแรงบันดาลใจไปสู่วิสัยทัศน์ร่วมด้วยกระบวนการที่ทำหาย ส่งเสริมพลังกันเพื่อบรรลุเป้าหมาย กระตุ้นและเสริมพลังใจเพื่อจัดการความขัดแย้งที่เกิดขึ้นได้จนเกิดการเรียนรู้เป็นทีม สร้างคุณลักษณะและอัตลักษณ์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่สามารถตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงและสามารถขยายขีดศักยภาพการเรียนรู้ของคนไทยในยุคปัจจุบัน (กนกอร สมปราษฎ์, 2560ก; Rayner, 2009; Tubin, 2013; McCloskey, 2014; Horowitz & Eeden, 2015)

Kouzes & Posner (2016) เสนอว่ามี 5 หลักการสำคัญ ได้แก่ ความเชื่อมั่นในศักยภาพตนเอง การสร้างแรงบันดาลใจ การเผชิญความท้าทาย การสร้างเครือข่าย และการลงมือทำอย่างมุ่งมั่นและรอบคอบ มีความสำคัญอย่างยิ่งในการเสริมสร้างความเป็นมืออาชีพของผู้บริหารสถานศึกษา ก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงขึ้นในหน่วยงาน ช่วยให้องค์กรสามารถจัดการความรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ส่งเสริมครูให้ชุมชนทางวิชาชีพให้เกิดความก้าวหน้า เกิดการปฏิสัมพันธ์ทางสังคมผ่านการมีส่วนร่วมของชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพและเครือข่ายการเรียนรู้ มีอิทธิพลต่อการสร้างองค์กรแห่งการเรียนรู้ที่ยั่งยืน ส่งผลต่อคุณภาพผู้เรียน คุณภาพของโรงเรียน จึงควรมีการศึกษาและพัฒนารูปแบบที่เหมาะสมกับบริบทสังคมไทย (กนกอร สมปราษฎ์, 2560ก; ศรสวรรค์ พานซ้าย; 2564; ชีร์ ภวังคนันท์, 2565; Kouzes & Posner, 2016; Rayner, 2009; Tubin, 2013)

แนวคิดและความสำคัญของวัฒนธรรมคุณภาพของโรงเรียน

วัฒนธรรมคุณภาพของโรงเรียน หมายถึง วิธีการปฏิบัติหรือการดำเนินงานของโรงเรียนและความสามารถของครูที่มีภาวะผู้นำในการขับเคลื่อนและพัฒนากระบวนการดำเนินงานของโรงเรียนให้เป็นระบบอย่างต่อเนื่อง มุ่งเน้นการพัฒนาทรัพยากรบุคคล จนเกิดเป็นค่านิยมของทุก ๆ คนในโรงเรียนที่ให้ความสำคัญกับการทำงานที่มีประสิทธิภาพ ส่งผลให้โรงเรียนมีคุณภาพตามมาตรฐาน (ศิริวรรณ เต็มวงษ์ และ ดาวรรุวรรณ ถวิลการ, 2560; ชิตณรงค์ ไรจนทวิทองดี; 2564; ศิริพงษ์ ตรีสศรี 2564; ชิตชนก เกตุวงศ์, 2565; Kairisa & Lapina, 2019) ถือเป็นหัวใจสำคัญของการพัฒนา หากองค์กรขาดวัฒนธรรมการทำงานที่มีประสิทธิภาพ ก็ส่งผลให้การพัฒนาขับเคลื่อนได้ยาก ในทางกลับกันหากองค์กรใดมีวัฒนธรรมคุณภาพที่เข้มแข็ง การพัฒนางานในด้านใด ๆ ก็ย่อมประสบความสำเร็จได้ง่าย สำหรับการสร้างวัฒนธรรมคุณภาพจะดำเนินไปได้ ผู้บริหารจะต้องมีกลยุทธ์ วิธีการหรือแนวทางในการบริหารเพื่อสร้างวัฒนธรรมคุณภาพในโรงเรียน ในการปฏิบัติงานร่วมกันจนเกิดเป็นรูปแบบพฤติกรรมกรปฏิบัติเฉพาะในโรงเรียน เพื่อสร้างบรรยากาศการดำเนินงานของโรงเรียนให้สามารถพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพบรรลุตามเป้าหมาย และวิสัยทัศน์ในการพัฒนาโรงเรียนไปในทิศทางเดียวกัน จำเป็นต้องขับเคลื่อนวงจรคุณภาพ PDCA มีกระบวนการปฏิบัติงานที่เป็นระบบ มีการนิเทศ ติดตาม การทำงานเพื่อประเมินผลการปฏิบัติงานและผู้บริหารนำผลมาปรับปรุงการบริหารงาน

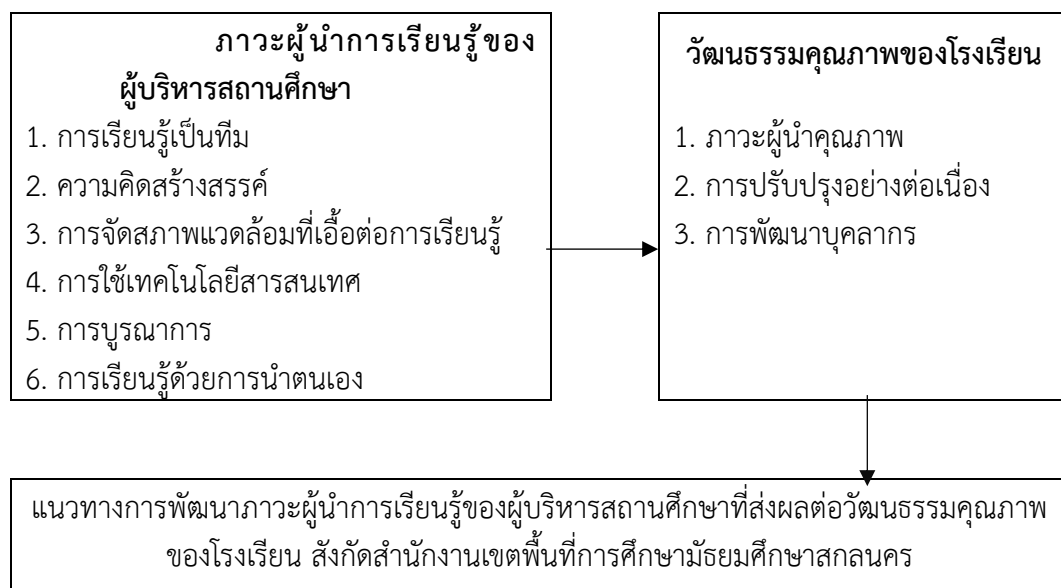
เพื่อให้เกิดประโยชน์และประสิทธิผลสูงสุดต่อโรงเรียนสอดคล้องกับความต้องการของโรงเรียนและทันต่อการเปลี่ยนแปลง ทีมงานในโรงเรียนมีความผูกพันในการทำงานต่อกันจนเกิดเป็นน้ำหนึ่งใจเดียวในการทำงาน มีความรับผิดชอบต่อชุมชนและสังคม ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องมีความพึงพอใจต่อการบริหารจัดการการศึกษาและการจัดกระบวนการเรียนรู้ของโรงเรียน (วรรณิษา กสิผล, 2560; กรรณภรณ์ สีนประสงค์, 2564; ชิตณรงค์ ไรทวิททองดี, 2564; สุปวีร์ ศรีวันทนาสกุล, 2564; ชิตชนก เกตุวงศ์, 2565; Batten, 2014)

จากแนวคิดดังกล่าวผู้วิจัยได้กำหนดกรอบแนวคิดการวิจัย ดังนี้

1. ภาวะผู้นำการเรียนรู้ของผู้บริหารสถานศึกษา ผู้วิจัยใช้แนวคิดของกนกกร สมปราษฎ (2560); จิตกมล โคตรทองกลาง (2564); ธีร ภาวคนันท์ (2565); ลักษณะวิช จิระสุวรรณภักดี (2566); อนุนิดา ยนต์ศิริ (2566); รมิดา เศรษฐบุตติ (2566); ต่วนฮัสนะห์ ลาตอ (2567); Rayner (2009); Tubin (2013); Kouzes & Posner (2016) ประกอบด้วย 6 ด้าน คือ 1) การเรียนรู้เป็นทีม 2) ความคิดสร้างสรรค์ 3) การจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ 4) การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ 5) การบูรณาการ และ 6) การเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง

2. วัฒนธรรมคุณภาพของโรงเรียนผู้วิจัยใช้แนวคิดของ ศิริพงษ์ ตรีศรี (2564); ชิตณรงค์ ไรทวิททองดี (2564); สุปวีร์ ศรีวันทนาสกุล (2564); มนุญ เหล่าปาสี (2565); อภิสิทธิ์ โคสาดี (2565); ชิตชนก เกตุวงศ์ (2565); ศิริพร คำภาษา (2565); Batten (2014); Bendermacher (2017); Kairisa & Lapina (2019) ประกอบด้วย 3 ด้าน คือ 1) ภาวะผู้นำคุณภาพ 2) การปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง และ 3) การพัฒนาบุคลากร

สามารถสรุปกรอบแนวคิดของการวิจัยเป็นแผนภาพ ได้ดังนี้

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

ระเบียบวิธีวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสหสัมพันธ์ (correlational research) ดำเนินการเป็น 4 ขั้นตอน ดังนี้
ขั้นตอนที่ 1 ศึกษาเอกสาร แนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับภาวะผู้นำการเรียนรู้ของผู้บริหารสถานศึกษาและวัฒนธรรมคุณภาพของโรงเรียน

ขั้นตอนที่ 2 วิเคราะห์และสังเคราะห์องค์ประกอบภาวะผู้นำการเรียนรู้ของผู้บริหารสถานศึกษาและวัฒนธรรมคุณภาพของโรงเรียน

ขั้นตอนที่ 3 ศึกษาภาวะผู้นำการเรียนรู้ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อวัฒนธรรมคุณภาพของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร

3.1 ประชากร ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและครู ในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร ปีการศึกษา 2567 จำนวนทั้งสิ้น 2,387 คน กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและครู ในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร ปีการศึกษา 2567 จำนวน 45 โรงเรียน รวมผู้ให้ข้อมูลทั้งสิ้น 333 คน โดยใช้การเปิดตารางของ Krejcie and Morgan (1970, pp. 608 อ้างถึงใน วาโร เฟิงส์วีสต์, 2551, หน้า 191) กลุ่มตัวอย่างได้มาใช่วิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) โดยใช้สายงานในโรงเรียนเป็นชั้น

3.2 เครื่องมือเป็นแบบสอบถามภาวะผู้นำการเรียนรู้ของผู้บริหารสถานศึกษาและวัฒนธรรมคุณภาพของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร มีลักษณะเป็นแบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ มีค่าความเชื่อมั่นโดยวิธีการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's Alpha coefficient) ได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามด้านภาวะผู้นำการเรียนรู้ของผู้บริหารสถานศึกษา และด้านวัฒนธรรมคุณภาพของโรงเรียน เท่ากับ 0.98, 0.97 และมีค่าความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาระหว่าง 0.80 ถึง 1.00 ค่าอำนาจจำแนกรายข้อระหว่าง 0.61 ถึง 0.89 และ 0.70 ถึง 0.86 ตามลำดับ

3.3 สถิติที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อย่างง่ายของเพียร์สัน และสถิติถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน

ขั้นตอนที่ 4 ศึกษาแนวทางพัฒนาภาวะผู้นำการเรียนรู้ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อวัฒนธรรมคุณภาพของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร

4.1 ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเกี่ยวกับรูปแบบ วิธีการ และแนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำการเรียนรู้

4.2 กลุ่มเป้าหมายเป็นผู้ทรงคุณวุฒิ ได้แก่ อาจารย์ผู้สอนทางการบริหารและการพัฒนาการศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษา และ ครู จำนวน 5 คน โดยการเลือกแบบเจาะจง

4.3 เครื่องมือเป็นแบบประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของแนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำการเรียนรู้ของผู้บริหารสถานศึกษา ซึ่งได้นำตัวแปรที่สามารถพยากรณ์วัฒนธรรมคุณภาพของโรงเรียนมากำหนดวัตถุประสงค์และผลลัพธ์บ่งชี้ ตามแนวคิดระบบ OKRs ของ Doerr (2018) บูรณาการกับการวางแผนพัฒนาโดยใช้รูปแบบการเรียนรู้และพัฒนาภาวะผู้นำ 70 : 20 : 10 ตามแนวคิดของ Rabin (2014)

4.4 สถิติที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

สรุปผลการวิจัยและอภิปรายผล

สรุปผลการวิจัย

1. ระดับภาวะผู้นำการเรียนรู้ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร พบว่า ระดับภาวะผู้นำการเรียนรู้ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}$ = 4.58, S.D. = 0.34) เมื่อพิจารณาเป็นรายองค์ประกอบ พบว่า องค์ประกอบการจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X}$ = 4.66, S.D. = 0.41) รองลงมาได้แก่ องค์ประกอบการเรียนรู้เป็นทีม ($\bar{X}$ = 4.59, S.D. = 0.39) องค์ประกอบ

การบูรณาการ ($\bar{X}$ = 4.59, S.D. = 0.43) องค์ประกอบการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง ($\bar{X}$ = 4.55, S.D. = 0.44) องค์ประกอบการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ ($\bar{X}$ = 4.54, S.D. = 0.41) และองค์ประกอบความคิดสร้างสรรค์ ($\bar{X}$ = 4.53, S.D. = 0.41) ตามลำดับ

2. เพื่อศึกษาระดับวัฒนธรรมคุณภาพของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร พบว่า ระดับวัฒนธรรมคุณภาพของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}$ = 4.56, S.D. = 0.40) เมื่อพิจารณาเป็นรายองค์ประกอบ พบว่า องค์ประกอบการพัฒนาบุคลากรมีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X}$ = 4.59, S.D. = 0.41) รองลงมาได้แก่ องค์ประกอบการปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง ($\bar{X}$ = 4.54, S.D. = 0.43) องค์ประกอบภาวะผู้นำคุณภาพ ($\bar{X}$ = 4.54, S.D. = 0.47) ตามลำดับ

3. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำการเรียนรู้ของผู้บริหารสถานศึกษากับวัฒนธรรมคุณภาพของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร พบว่า ความสัมพันธ์ของภาวะผู้นำการเรียนรู้ของผู้บริหารสถานศึกษา (X) กับวัฒนธรรมคุณภาพของโรงเรียน (Y) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร มีความสัมพันธ์กันทางบวกระดับสูง (r_{xy} = .801) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เมื่อพิจารณาความสัมพันธ์ของภาวะผู้นำการเรียนรู้ของผู้บริหารสถานศึกษากับวัฒนธรรมคุณภาพของโรงเรียนรายองค์ประกอบ พบว่า มีความสัมพันธ์กันในทางบวก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ทุกองค์ประกอบ โดยเรียงลำดับองค์ประกอบที่มีความสัมพันธ์มากที่สุด ได้แก่ องค์ประกอบการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง (r_{x6y} = .800) รองลงมาได้แก่ องค์ประกอบการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ (r_{x4y} = .750) องค์ประกอบความคิดสร้างสรรค์ (r_{x2y} = .670) องค์ประกอบการเรียนรู้เป็นทีม (r_{x1y} = .636) องค์ประกอบการจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ (r_{x3y} = .551) และองค์ประกอบการบูรณาการ (r_{x5y} = .462) ตามลำดับ

4. เพื่อศึกษาอำนาจพยากรณ์ภาวะผู้นำการเรียนรู้ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อวัฒนธรรมคุณภาพของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร พบว่า ตัวแปรที่สามารถพยากรณ์วัฒนธรรมคุณภาพของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร โดยมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ได้แก่ 1) การเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง (X_6) มีค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยของการพยากรณ์ เท่ากับ .483 2) การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ (X_4) มีค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยของการพยากรณ์ เท่ากับ .301 และ 3) ความคิดสร้างสรรค์ (X_2) มีค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยของการพยากรณ์ เท่ากับ .156 ซึ่งทั้ง 3 ตัวแปรสามารถพยากรณ์ได้ร้อยละ 71.70 สัมประสิทธิ์ในการพยากรณ์ที่ปรับแล้ว (Adjusted R Square) เท่ากับ .714 และมีความคลาดเคลื่อนมาตรฐานในการพยากรณ์ (Standard Error) เท่ากับ .212 ดังแสดงในตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ผลการวิเคราะห์อำนาจพยากรณ์ของภาวะผู้นำการเรียนรู้ของผู้บริหารสถานศึกษาที่มีอำนาจพยากรณ์วัฒนธรรมคุณภาพของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร

ตัวแปรพยากรณ์	R	R ²	Adj. R ²	b	S.E. _b	β	t	sig
1.การเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง (X_6)	.800	.640	.639	.435	.040	.483	10.954**	.000
2. การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ (X_4)	.839	.705	.703	.289	.043	.301	6.670**	.000
3. ความคิดสร้างสรรค์ (X_2)	.847	.717	.714	.149	.040	.156	3.747**	.000
ค่าคงที่				.591	.142		4.151**	.000

$$\alpha = .591 \quad S.E._{est} = .21180$$

**มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

5. เพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำการเรียนรู้ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อวัฒนธรรมคุณภาพของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร พบว่า แนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำการเรียนรู้ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อวัฒนธรรมคุณภาพของโรงเรียน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนครมีความเหมาะสมโดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.85, S.D. = 0.24$) และความเป็นไปได้โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.69, S.D. = 0.48$) เมื่อพิจารณาเป็นรายองค์ประกอบ พบว่า ความเหมาะสมของแนวทางการพัฒนาองค์ประกอบการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองมีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X} = 4.87, S.D. = 0.18$) รองลงมาได้แก่องค์ประกอบความคิดสร้างสรรค์ ($\bar{X} = 4.84, S.D. = 0.29$) และองค์ประกอบการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ ($\bar{X} = 4.83, S.D. = 0.29$) ตามลำดับ และความเป็นไปได้ของแนวทางการพัฒนาองค์ประกอบการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองมีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X} = 4.71, S.D. = 0.47$) รองลงมาได้แก่องค์ประกอบการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ ($\bar{X} = 4.70, S.D. = 0.51$) และองค์ประกอบความคิดสร้างสรรค์ ($\bar{X} = 4.67, S.D. = 0.50$) ตามลำดับ

อภิปรายผลการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาภาวะผู้นำการเรียนรู้ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อวัฒนธรรมคุณภาพของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร ผู้วิจัยขอเสนอการอภิปราย ดังนี้

1. ศึกษาภาวะผู้นำการเรียนรู้ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร พบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายองค์ประกอบ พบว่า การจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนครนั้น มีวิสัยทัศน์และความสามารถในการวางแผนการจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ ด้วยการสนับสนุนทรัพยากรและแหล่งเรียนรู้ที่เหมาะสมต่อบรรยากาศการทำงานร่วมกัน การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ทั้งในและนอกโรงเรียน ช่วยให้เกิดการเรียนรู้ได้อย่างมีความสุขและมีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับแนวคิดของ กนกอร สมปราชญ์ (2560) ว่าสิ่งสำคัญของการจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้นั้นมีการสร้างแนวปฏิบัติ สร้างสภาวะในการให้ความช่วยเหลือแก่ครูผู้ปฏิบัติเพื่อส่งเสริมการทำงานร่วมกัน โรงเรียนได้รับการสนับสนุนจากผู้บริหารให้มีอุปกรณ์และแหล่งเรียนรู้ที่มีคุณภาพ มีสถานที่ที่เหมาะสมกับการเรียนรู้ทั้งเป็นกลุ่มและรายบุคคล ทั้งแบบพบปะและออนไลน์ ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาของ อนุนิดา ยนต์ศิริ (2566) ได้ทำการศึกษาเรื่อง ภาวะผู้นำการเรียนรู้ของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัลตามการรับรู้ของครู สังกัดกรุงเทพมหานคร พบว่า โดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ สภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้

2. ศึกษาระดับวัฒนธรรมคุณภาพของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร พบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายองค์ประกอบ พบว่า การพัฒนาบุคลากรมีค่าเฉลี่ยสูงสุด ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนครมีแผนปฏิบัติการประจำปี จัดโครงการอบรมและพัฒนาครูอย่างต่อเนื่อง จัดสรรทรัพยากรและสร้างแรงจูงใจด้วยการจัดประกวดผลงานครู พร้อมทั้งผลักดันให้โรงเรียนพัฒนาวัฒนธรรมคุณภาพด้วยการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สอดคล้องกับแนวคิดของ ชิตณรงค์ ไร้วินัย (2564) ว่าผู้บริหารที่มุ่งเน้นเกี่ยวกับการพัฒนาบุคลากรภายในองค์กรอย่างเต็มความสามารถ โดยใช้ทั้งกลยุทธ์และทักษะในการวางแผนอย่างเป็นระบบต่อเนื่อง จะช่วยพัฒนาขีดความสามารถในการปฏิบัติงานของบุคลากรและประสิทธิภาพในการดำเนินงานองค์กร โดยใช้วิธีการฝึกอบรมจัดกิจกรรมที่จะเสริมสร้างและเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมให้เป็นบุคคลที่มีความรู้ความสามารถ ทักษะและประสบการณ์ในการปฏิบัติงานได้ยิ่งขึ้น รวมทั้งมีทัศนคติที่ดีต่อหน้าที่ความรับผิดชอบ ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาของ สุปวีร์ ศรีวินทนาสกุล (2564) ได้ทำการศึกษาเรื่อง การศึกษาวัฒนธรรม

คุณภาพและแนวทางการส่งเสริมวัฒนธรรมคุณภาพในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาแพร่ เขต 2 ผลการศึกษา พบว่า วัฒนธรรมคุณภาพในโรงเรียน ในภาพรวมอยู่ในระดับมากและทุกด้านของวัฒนธรรมคุณภาพในโรงเรียนอยู่ในระดับมาก

3. ศึกษาความสัมพันธ์ของภาวะผู้นำการเรียนรู้ของผู้บริหารสถานศึกษากับวัฒนธรรมคุณภาพของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร พบว่า มีความสัมพันธ์กันทางบวกระดับสูง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าผู้บริหารสถานศึกษาที่เป็นผู้นำการเรียนรู้นั้นมีบทบาทสำคัญต่อการสร้างวัฒนธรรมองค์กรที่มุ่งเน้นคุณภาพรอบด้านด้วยการเรียนรู้ร่วมกัน ช่วยให้บุคลากรมีแนวปฏิบัติที่ดีอย่างยั่งยืนและเสริมสร้างศักยภาพของโรงเรียนให้เข้มแข็งยิ่งขึ้น สอดคล้องกับแนวคิดของ กนก อร สมปราชญ์ (2560) ว่าคุณลักษณะและอัตลักษณ์ของผู้บริหารโรงเรียนที่มีภาวะผู้นำการเรียนรู้ส่งผลต่อคุณภาพผู้เรียน คุณภาพของโรงเรียน อีกทั้งยังสอดคล้องกับแนวคิดของ กรรณภรณ์ สีนประสงค์ (2564) ว่าวัฒนธรรมคุณภาพของโรงเรียนจะเกิดขึ้นได้นั้น ผู้บริหารสถานศึกษา ครู และบุคลากรทางการศึกษาต้องมีคุณภาพก่อน เพื่อสร้างบรรยากาศการดำเนินงานของโรงเรียนให้สามารถพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพได้ ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาของอภิสิทธิ์ โคสาคี (2565) ได้ทำการศึกษาเรื่อง โมเดลสมการโครงสร้างภาวะผู้นำการเรียนรู้ของผู้บริหารที่ส่งผลต่อวัฒนธรรมคุณภาพของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 3 ผลการศึกษา พบว่า ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำการเรียนรู้ของผู้บริหารที่ส่งผลต่อวัฒนธรรมคุณภาพของโรงเรียน มีความสัมพันธ์ในทิศทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 01

4. ศึกษาอำนาจพยากรณ์ภาวะผู้นำการเรียนรู้ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อวัฒนธรรมคุณภาพของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร พบว่า ตัวแปรที่สามารถพยากรณ์ได้ดีที่สุด อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ได้แก่ การเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าการที่ผู้บริหารสถานศึกษาสามารถเรียนรู้ด้วยตนเองได้ ไม่เพียงแต่ช่วยเพิ่มศักยภาพบุคคล แต่ยังส่งผลต่อการพัฒนาบรรยากาศทำงานของทุกคนในองค์กร ด้วยการเป็นผู้นำที่มีองค์ความรู้ สะท้อนผลการเรียนรู้ สร้างแรงบันดาลใจให้ครูเกิดแรงจูงใจใฝ่รู้และมีความกระตือรือร้นในการทำงาน เกิดวัฒนธรรมการเรียนรู้และทำงานร่วมกันอย่างมีอาชีพ สอดคล้องกับ กนกอร กวานสุพรรณ (2560) ว่าแนวคิดการเรียนรู้เพื่อสร้างสรรค์ปัญญา (Constructionism) ที่เชื่อว่าบุคคลสามารถสร้างความรู้ขึ้นด้วยตนเอง โดยอาศัยการเชื่อมโยงสิ่งที่รู้แล้วกับสิ่งที่กำลังเรียนรู้ ช่วยให้มีโอกาสเป็นผู้ริเริ่มโครงการที่ตนเองสนใจ เกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ที่ส่งเสริมให้เกิดการเรียนรู้ร่วมกันอย่างมีความหมาย รองลงมาได้แก่ การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า การพัฒนาวัฒนธรรมการทำงานที่มีคุณภาพในโรงเรียนผ่านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ ช่วยเพิ่มประสิทธิภาพในการแลกเปลี่ยนข้อมูล การสื่อสารในองค์กร และการติดต่อกับสาธารณชน ทำให้การทำงานมีความโปร่งใส รวดเร็ว และตอบสนองความต้องการของผู้เรียน ผู้ปกครอง และชุมชนได้อย่างทันท่วงที นอกจากนี้ การใช้เทคโนโลยีในกระบวนการบริหารจัดการยังเป็นเครื่องมือที่ช่วยกำหนดเป้าหมายและวัดผลการดำเนินงานได้อย่างชัดเจน ส่งเสริมให้เกิดการพัฒนาคุณภาพอย่างเป็นระบบ สอดคล้องกับแนวคิดของ อนุชิต พันธัง (2563) ว่าการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศไว้ว่า การมีทักษะที่จำเป็นและมีพื้นฐานในการใช้เทคโนโลยี และทำให้สามารถประเมินสารสนเทศที่ค้นมาได้โดยจัดการและสื่อสารสารสนเทศได้อย่างมีประสิทธิภาพ เกิดประโยชน์สูงสุดในการปฏิบัติงานด้วยความระมัดระวังและมีความรับผิดชอบต่อสังคมภายใต้กรอบของกฎหมายที่ยึดถือปฏิบัติอยู่และพัฒนาระบบงานให้มีความทันสมัยอยู่เสมอ และรองลงมาได้แก่ ความคิดสร้างสรรค์ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าความคิดสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษามีบทบาทสำคัญอย่างยิ่งต่อการพัฒนาวัฒนธรรมคุณภาพของโรงเรียน เนื่องจากช่วยส่งเสริมให้ครูมีภาวะผู้นำ กล้าคิด กล้าทำสิ่งใหม่

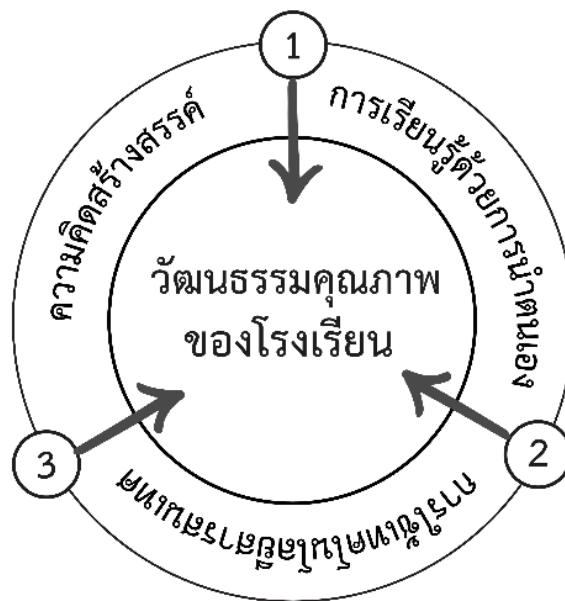
เป็นสิ่งที่นำไปสู่การวางแผนปรับปรุง พัฒนาและเปลี่ยนแปลงการทำงานที่เป็นระบบอย่างยั่งยืนและมีคุณภาพในทุกมิติ สอดคล้องกับแนวคิดของ สมพรรัตน์ เจ๊ะบ่าว (2566) ว่าผู้บริหารสถานศึกษาที่แสดงความคิดสร้างสรรค์ด้วยการใฝ่รู้ ใฝ่เรียน ใฝ่หาแนวคิดที่ทันสมัยตลอดเวลาให้เหมาะสมกับความรู้ในศตวรรษที่ 21 อย่างมั่นใจและอยู่ในความถูกต้อง จะช่วยเปิดโอกาสในการให้ผู้ใต้บังคับบัญชามีโอกาสที่จะแสดงความคิดเห็นเชิงสร้างสรรค์ด้วยเช่นกัน ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาของอภิสิทธิ์ โคสาคี (2565) ได้ทำการศึกษาเรื่อง โมเดลสมการโครงสร้างภาวะผู้นำการเรียนรู้ของผู้บริหารที่ส่งผลต่อวัฒนธรรมคุณภาพของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 3 ผลการศึกษา พบว่า ภาวะผู้นำการเรียนรู้ของผู้บริหารมีอิทธิพลรวมและอิทธิพลทางตรงเชิงบวกต่อตัวแปรทำนวยุทธธรรมคุณภาพของสถานศึกษา อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

5. ศึกษาแนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำการเรียนรู้ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อวัฒนธรรมคุณภาพของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร จำนวน 3 องค์ประกอบ 8 วัตถุประสงค์ 24 แนวทางการพัฒนา พบว่า แนวทางพัฒนาใช้รูปแบบการพัฒนาการเรียนรู้และภาวะผู้นำ 70 : 20 : 10 ได้แก่ ภารกิจที่ท้าทาย 70 ส่วน ความสัมพันธ์ 20 ส่วนและฝึกอบรม 10 ส่วน มีความเหมาะสมโดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด และความเป็นไปได้โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้เพราะว่าทั้ง 3 ส่วนนี้เป็นส่วนประกอบที่ร่วมกันส่งเสริมการพัฒนาบุคลากรเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ ให้มีความรู้และมีความเชื่อมั่นในตนเองอันเกิดจากการปฏิบัติด้วยตนเองอย่างสม่ำเสมอ สอดคล้องกับแนวคิดเกี่ยวกับภาวะผู้นำการเรียนรู้ของ Rabin (2014) ว่าวิธีการที่ผู้บริหารเรียนรู้ เติบโต และเปลี่ยนแปลงตลอดเส้นทางอาชีพจนประสบความสำเร็จเรียนรู้จาก กฎ 70 : 20 : 10 สำหรับการพัฒนาภาวะผู้นำ โดย 70% ภารกิจที่ท้าทาย (Challenging Assignments) 20% ความสัมพันธ์เชิงพัฒนา (Developmental Relationships) และ 10% การฝึกอบรมและการเรียนรู้ภาคทฤษฎี (Coursework Training) เมื่อพิจารณาเป็นรายองค์ประกอบ พบว่า องค์ประกอบการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง โดยภาพรวมมีความเหมาะสมและความเป็นไปได้สูงที่สุด ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าผู้ทรงคุณวุฒิเห็นว่าการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองนั้นเป็นจุดเริ่มต้นของการเสริมสร้างความมั่นใจให้ผู้บริหารกล้าคิดสร้างสรรค์เกิดการเรียนรู้อย่างกระตือรือร้นพร้อมจะเรียนรู้ได้ทุกที่ทุกเวลา และสามารถนำความรู้ไปใช้ได้ในงานบริหาร สอดคล้องกับแนวคิดของ จารุวรรณ เขียวน้ำชุม (2560) ว่าการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองจะเกิดประโยชน์ต่อการพัฒนาคุณภาพของตนเองให้พร้อมในการเรียนรู้สิ่งใหม่อยู่เสมอ สร้างพฤติกรรมการเรียนรู้โดยเริ่มจากหนึ่งไปสู่ขั้นต่อ ๆ ไป จนประสบความสำเร็จ ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาของธีร ภาวักนันท์ (2565) ได้ทำการศึกษาเรื่อง การประเมินความต้องการจำเป็นในการพัฒนาภาวะผู้นำการเรียนรู้ของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา ผลการศึกษา พบว่า ด้านการนำตนเองมีความต้องการจำเป็นในการพัฒนา ได้แก่ กล้าคิดสร้างสรรค์ และการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง โดยใช้สัดส่วนวิธีการพัฒนา 70 : 20 : 10 โดยร้อยละ 70 เป็นการบูรณาการในการปฏิบัติงาน (Integration with Work Practice) ร้อยละ 20 ใช้กระบวนการ PLC การติดตามผล และประเมินผลหลังการพัฒนา (Follow Up and Evaluation) และร้อยละ 10 เป็นการฝึกอบรมให้มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับภาวะผู้นำการเรียนรู้ การฝึกประสบการณ์ในงาน (on the Job Experience) และเมื่อพิจารณาแนวทางการพัฒนา พบว่า การสร้างเครือข่ายการเรียนรู้กับสมาคมผู้บริหารสถานศึกษา เพื่อแลกเปลี่ยนแนวปฏิบัติที่ดี ซึ่งมีผลลัพธ์บ่งชี้ ผู้บริหารสถานศึกษาได้ถอดบทเรียน จากการแลกเปลี่ยนแนวปฏิบัติที่ดีของตนเองอย่างน้อยปีงบประมาณละ 1 ครั้งนั้นมีความเหมาะสมและความเป็นไปได้สูงที่สุด ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าผู้ทรงคุณวุฒิเห็นว่าสมาคมผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาแห่งประเทศไทย (ส.บ.ม.ท.) มีการจัดประชุมสัมมนาทางวิชาการเป็นประจำทุกปี ซึ่งผู้บริหารสถานศึกษาสามารถร่วมการประชุมเพื่อพัฒนาตนเอง และแลกเปลี่ยนแนวคิดแนวปฏิบัติที่ดีร่วมกับผู้บริหารจากโรงเรียนอื่นๆได้ ไม่ใช่แค่

เพียงรับฟังการประชุมเพียงอย่างเดียวเท่านั้น ซึ่งแนวทางพัฒนานี้จะช่วยให้ผู้บริหารสถานศึกษามีเป้าหมายการเรียนรู้ที่มีความหมายและนำไปใช้ได้จริง สอดคล้องกับแนวคิดของ สมชาย เทพแสง (2566) ว่าการกำหนดวัตถุประสงค์และผลลัพธ์บ่งชี้ (OKRs) นั้นเป็นแนวคิดใหม่ที่ช่วยองค์กรและบุคลากรตั้งเป้าหมายที่ชัดเจนและเกิดความท้าทาย พร้อมทั้งวัดผลความสำเร็จอย่างมีประสิทธิภาพผ่านตัวบ่งชี้เชิงปริมาณที่สามารถตรวจสอบได้

องค์ความรู้ใหม่จากการวิจัย

จากผลการวิจัยได้องค์ความรู้ใหม่ดังแสดงในภาพที่ 2 กล่าวคือ ภาวะผู้นำการเรียนรู้ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อวัฒนธรรมคุณภาพของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร มี 3 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) การเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง 2) การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ และ 3) ความคิดสร้างสรรค์

ภาพที่ 2 องค์ความรู้ใหม่จากการวิจัย

ข้อเสนอแนะ

จากการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยขอเสนอข้อเสนอแนะเป็นแนวปฏิบัติ ดังนี้

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1. จากผลการศึกษาพบว่า องค์ประกอบภาวะผู้นำการเรียนรู้ของผู้บริหารสถานศึกษามี 6 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) การเรียนรู้เป็นทีม 2) ความคิดสร้างสรรค์ 3) การจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ 4) การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ 5) การบูรณาการ และ 6) การเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง ดังนั้นสำนักงานเขตพื้นที่ควรนำไปเป็นเกณฑ์ในการพัฒนาหลักสูตรเสริมสร้างภาวะผู้นำการเรียนรู้ของผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัด โดยทดลองใช้กับโรงเรียนนาร่องอย่างน้อย 10 โรงเรียนแล้วขยายผลต่อไป

2. จากผลการศึกษาพบว่า การเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและความคิดสร้างสรรค์ สามารถพยากรณ์วัฒนธรรมคุณภาพของโรงเรียนได้ดีที่สุด ร้อยละ 71.70 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ดังนั้นผู้บริหารสถานศึกษา ควรนำไปเป็นเกณฑ์ในการปรับปรุงและเติมเต็มศักยภาพตนเอง นำไปดำเนินการบริหารจัดการสอดคล้องกับบริบทและศักยภาพของโรงเรียนให้มีคุณภาพตามเกณฑ์รางวัลคุณภาพ

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรทำการวิจัยกลยุทธ์การบริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาที่ส่งผลต่อวัฒนธรรมคุณภาพของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร
2. ควรมีการวิจัยพัฒนาโปรแกรมพัฒนาการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร

เอกสารอ้างอิง

- กนกอร กวานสุพรรณ. (2560). การพัฒนาโปรแกรมเสริมสร้างทักษะการเรียนรู้ตามแนวคิดการเรียนรู้เพื่อสร้างสรรค์ด้วยปัญญาและการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง สำหรับนิสิตระดับปริญญาตรี ชั้นปีที่ 1 มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตเฉลิมพระเกียรติ จังหวัดสกลนคร. วารสารบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ในพระบรมราชูปถัมภ์, 11(2), 1-13.
- กนกอร สมปราษฎย์. (2560ก). ภาวะผู้นำและภาวะผู้นำการเรียนรู้สำหรับผู้บริหารสถานศึกษา (พิมพ์ครั้งที่ 2). ขอนแก่น: คลังนาวิทยา.
- _____. (2560ข). ภาวะผู้นำการเรียนรู้ของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน: การศึกษาทฤษฎีฐานราก. วารสารวิชาการและวิจัยสังคมศาสตร์, 12(34), 51-66.
- กรรณารณ สีนประสงค์. (2564). รูปแบบวัฒนธรรมคุณภาพของสถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชน. วิทยานิพนธ์ ศษ.ด. นครปฐม: มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- จารุวรรณ เขียน้ำชุม. (2560). ปัจจัยเชิงสาเหตุทุกระดับที่มีอิทธิพลต่อการเรียนรู้แบบนำตนเองของนักศึกษาครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ. วิทยานิพนธ์ ศษ.ด. ชลบุรี: มหาวิทยาลัยบูรพา.
- จิตกมล โคตรทองกลาง. (2564). การพัฒนาโปรแกรมเสริมสร้างภาวะผู้นำการเรียนรู้ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษามหาสารคาม. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. มหาสารคาม: มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- ชมพูนุช บุญมาวงษา. (2565). วัฒนธรรมคุณภาพที่ส่งผลต่อคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 1. วิทยานิพนธ์ ค.ม. นครพนม: มหาวิทยาลัยนครพนม.
- ชิดชนก เกตุวงศ์. (2565). แนวทางการบริหารเพื่อสร้างวัฒนธรรมคุณภาพในสถานศึกษาโดยใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร (ICT) ของโรงเรียนบ้านเวียงพาน. วิทยานิพนธ์ ค.ม. เชียงราย: มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย.
- ชิดณรงค์ โรจนทวีทองดี. (2564). รูปแบบวัฒนธรรมคุณภาพของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในจังหวัดศรีสะเกษ. วิทยานิพนธ์ ค.ด. ศรีสะเกษ: มหาวิทยาลัยราชภัฏศรีสะเกษ.
- ถ้วนฮัสสนะห์ ลาตอ. (2567). ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำการเรียนรู้ของผู้บริหารกับการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานราธิวาส เขต 2. วารสารศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี, 35(1), 107-121

- ธีร์ ภาวักนันท์. (2565). การประเมินความต้องการจำเป็นในการพัฒนาภาวะผู้นำการเรียนรู้ของผู้บริหาร
โรงเรียนมัธยมศึกษา. *วารสารครุศาสตร์ปัญญา*, 1(2), 35-46.
- มนูญ เหล่าปาสี. (2565). วัฒนธรรมคุณภาพของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา
จังหวัดนครปฐม. *วารสารสิทธิมนุษยชน*, 22(2), 155-166.
- รมิดา เศรษฐบดี. (2566). รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำการเรียนรู้ของผู้บริหารโรงเรียนขยายโอกาส
ทางการศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ.
วิทยานิพนธ์ ค.ด. สกลนคร: มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- ลักขวงษ์ จิระสุวรรณภักดี. (2566). ภาวะผู้นำแห่งการเรียนรู้ในยุคดิจิทัล. *วารสารร่วมพฤษภา มหาวิทยาลัยเกริก*,
41(2), 220-238.
- วรรณิษา กลิลผล. (2560). โมเดลสมการโครงสร้างปัจจัยวัฒนธรรมคุณภาพที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียน
ในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัด ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ. วิทยานิพนธ์ ศษ.ม. ขอนแก่น:
มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- วารุณี ถิ่นโชคดี. (2561). ปัจจัยที่ส่งผลและพัฒนารองรับของระดับคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน
จากผลการประเมินคุณภาพภายนอกทั้งสามรอบของ สมศ. *วารสารวิชาการมหาวิทยาลัยราชภัฏ
ภูเก็ต*, 14(1), 350-381
- วาโร เพ็งสวัสดิ์. (2551). วิธีวิทยาการวิจัย. กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.
- สมพรรัตน์ เจ๊ะบ่าว. (2566). ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผล ของโรงเรียนเอกชนใน
ระบบ สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดสงขลา วิทยานิพนธ์ ศษ.ม. หาดใหญ่: มหาวิทยาลัย
หาดใหญ่.
- ศรสวรรค์ พานซ้าย และ จิตมา วรณศรี. (2564). แนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำการเรียนรู้ของผู้บริหาร
สถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 1. *ศึกษาศาสตร์สาร
มหาวิทยาลัยเชียงใหม่*, 5(1), 90-103.
- ศิริพงษ์ ตรีสรศรี. (2564). แนวทางเสริมสร้างวัฒนธรรมคุณภาพของโรงเรียนเอกชน สังกัดสำนักงานศึกษาธิการ
จังหวัดพระนครศรีอยุธยา วิทยานิพนธ์ ค.ม. พระนครศรีอยุธยา: มหาวิทยาลัยราชภัฏ
พระนครศรีอยุธยา.
- ศิริพร คำภูษา. (2565). องค์ประกอบวัฒนธรรมคุณภาพของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษาในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ. *วารสารวิชาการธรรมทรรณ*, 22(4), 103-115.
- ศิริวรรณ เต็มวงษ์ และ ดาวรรุณณ ถวิลการ. (2560). การวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันวัฒนธรรมคุณภาพ
ของโรงเรียนรางวัลพระราชทานในจังหวัด ขอนแก่น. *วารสารวิทยบริการ มหาวิทยาลัย
สงขลานครินทร์*, 28(3), 27-35.
- สมชาย เทพแสง. (2566). OKRs: แนวคิดใหม่สำหรับผู้ใช้ในการพัฒนาคุณภาพขององค์กร. *วารสาร
สหวิทยาการวิจัยและนวัตกรรมการศึกษา*, 2(1), 1-13.
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร. (2566). *แผนปฏิบัติการประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2567*
เข้าถึงได้จาก https://www.sesaosakon.go.th/web2023/?page_id=12057

- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2560).แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560 – 2579. กรุงเทพฯ: พริกหวานกราฟฟิค.
- _____. (2564). *OKRs กับการพัฒนาคุณภาพโรงเรียน*. กรุงเทพฯ: พริกหวานกราฟฟิค.
- สำนักงานเลขาธิการของคณะกรรมการยุทธศาสตร์ชาติ. (2562).*ยุทธศาสตร์ชาติ พ.ศ. 2561–2580*. กรุงเทพฯ: ราชกิจจานุเบกษา.
- สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดสกลนคร. (2567).*ข้อมูลสารสนเทศด้านการศึกษา จังหวัดสกลนคร ปีการศึกษา 2567* เข้าถึงได้จาก <https://sakon-peo.go.th/index.php/plan-news/>.
- สุปวีร์ ศรีวันทนาสกุล (2564) การศึกษาวัฒนธรรมคุณภาพและแนวทางการส่งเสริมวัฒนธรรมคุณภาพในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแพร่ เขต 2. *วารสารมหาวิทยาลัยราชภัฏนครพนม*, 8(1), 118-133.
- อนุชิต พันธุ์ง. (2563). *การพัฒนาตัวบ่งชี้ภาวะผู้นำการเรียนรู้ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 22*. วิทยานิพนธ์ ค.ม. สกลนคร: มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- อนุนิดา ยนต์ศิริ. (2566). ภาวะผู้นำการเรียนรู้ของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัลตามการรับรู้ของครู สังกัดกรุงเทพมหานคร. *วารสารการบริหารการปกครอง และนวัตกรรมท้องถิ่น*, 7(2), 159-172.
- อภิสิทธิ์ โคสาดิ. (2565). โมเดลสมการโครงสร้างภาวะผู้นำการเรียนรู้ของผู้บริหารที่ส่งผลต่อวัฒนธรรมคุณภาพของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 3. *วารสารครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย*, 50(3), 1-13.
- Batten, J. D. (2014). *Building a total quality culture*. Wipf and Stock Publishers.
- Bendermacher, G. W. G., oude Egbrink, M. G., Wolhagen, I. H. A. P., & Dolmans, D.H. (2017). Unravelling quality culture in higher education: a realist review. *Higher education*, 7(3), 39-60.
- Doerr, J. (2018). Measure what matters: How Google, Bono, and the Gates Foundation rock the world with OKRs. Penguin.
- Horowitz, D. S. & Van Eeden, R. (2015). Exploring the learnings derived from catalytic experiences in a leadership context. *SA Journal of Human Resource*, 4(2), 112-130.
- Kairisa, I. & Lapina, I. (2019). Analysis of factors influencing quality culture and their impact on organizational development. *SOCIETY INTEGRATION EDUCATION Proceedings of the International Scientific Conference*, Vol. 6, 235-247.
- Kouzes, J.M., & Posner, B.Z. (2016). *Learning leadership: The five fundamentals of becoming an exemplary leader*. John Wiley & Sons.
- McCloskey, S. (2014). Introduction: *Transformative learning in the age of neoliberalism*. In *Development education in policy and practice*. London: Palgrave Macmillan UK.
- Ministry of Education and Culture, Finland. (2017). *Strategy for Cultural Policy 2025* Ministry of Education and Culture. Helsinki: Lenneberg Print & Promo. Retrieved from <https://julkaisut.valtioneuvosto.fi/bitstream/handle/10024/80577/okm22.pdf>.
- Rabin, R. (2014). Blended learning for leadership. *The CCL Approach, The Center for Creative Leadership*.

- Rayner, S. (2009). Educational diversity and learning leadership: a proposition, some principles and a model of inclusive leadership?. *Educational Review*, 61(4), 433-447
- Tubin, D. (2013). *Learning leadership for innovation at the system level: Israel. In Leadership for 21st Century Learning*. OECD.